

Resimdeki asker

Manuel Benguigui, 'Alman Koleksiyoncu'da kendisini sanata kaptıran ve askerlikten hoşlanmasa da tutkusu uğruna Hitler için eserler toplayan bir kurumda çalışan Ludwig karakteri etrafında sanat yağmasını romanlaştırıyor.

ALI BULUNMAZ
bulunmaz.ali@gmail.com

Nazi Almanyası'nda, görmezden gelinmesi ya da fırsat bulunduğu yok edilmesi gereken 'yoz sanat' dışında iki sanatsal kategori vardı: İlki, Üçüncü Reich'in 'yüceliğini' anlatıp propagandasını yapan ve Hitler'in kavgasını yansıtan 'eserleri' kapsıyordu. İkincisi, işgal edilen bölgelerde SS subaylarının hem kendi hem de Üçüncü Reich koleksiyonuna katmak üzere ganimet olarak topladıkları eserlerdi.

Manuel Benguigui 'Alman Koleksiyoncu'da kendisini sanata kaptıran ve askerlikten hoşlanmasa da tutkusu uğruna Hitler için eserler toplayan bir kurumda çalışan Ludwig karakteri etrafında ikinci kategoriye yani sanat yağmasını romanlaştırıyor.

'KOCA NAİF VE 'DEV PRAGMATİK'

Ludwig'i üzen ve korkutan savaş değil, sahibi olduğunu düşündüğü, hatta benliğinin bir parçası gibi gördüğü sanat eserlerine yeterince vakit ayıramamak. İki savaş arası dönemde bu zaman kaybını gidermek istercesine Almanya'da hüküm süren çalkantılara, sefalete ve şiddete aldırmadan ruhunu sanatla dolduruyor.

İkinci Dünya Savaşı'na beş kala tekrar orduya çağrılan Ludwig'in aklında daha evvel gidemediği bölgelerdeki sanat eserlerini görmek var, Nazilerin ileri gelenleri ise Paris'in peşinde: Ludwig için Paris sanatsal bir keşif, parti ve üstleri içinse fetih demek.

Ludwig'in sanatsal heyecanına karşılık Wehrmacht'ın planı saraylara, müzelere ve galerilere el koyup gönderlere gamalı haçlı bayraklar çekerek dünyaya gücünü Avrupa'nın kültür merkezinden göstermek. Bu tarihlerde ERR'ye (Hitler için eser toplayan bir kuruluşa) katılması ise Ludwig'in sanat eserlerini bulup görmesi için büyük bir fırsat. Fakat buradaki temel sorun, komutanları sanatı sanat değil, politik bir olay diye nitelerken Ludwig'in yaratıcılık ve başarılarıyla ilgilenmesi. Başka bir deyişle Ludwig'in güzeli, estetik ve değerli olanı görmesi, diğerlerinin ise sadece bakıp eserleri istiflemesi.

'Koca naif' Ludwig'in karşısında 'dev pragmatik' Göring'in durduğu

bir savaş ve yağma manzarası resmeden Benguigui, hem olup bitenin absürtlüğünü hem de acımasızlığı yansıtıyor. Bu manzarada Ludwig, dekorun bir parçasına, eşyaya ve kaidesinden kaydırılmaz 'korkutucu' bir figüre dönüşüyor.

SINIR HARBI

Ludwig'in 'yağmacılığı', diğerlerinden farklı: Görmeye tutkun bu asker, eserlerin geçmişiyile ve yaratıcılarıyla ilgilenip onlara hak ettiği değeri veriyor. Bu değer, rakamlarla sanatın evliliğine ve insanların körlüğüne karşı çıkmak demek aynı zamanda.

Sanatın, kendisini ölümlülerin zevklerinden uzaklaştırdığını düşünen Ludwig, bu yolla hiçliği yaşamından kovduğuna inanıyor. Güç ve öfkeyle koleksiyonuna kattığı eserlerle ve dostlarla zamanını geçiren Göring de hiçlikten kurtulma derdinde. Benguigui, kurgu karakter Ludwig ile bir parodi karakter haline getirdiği Göring'in alttan alta yürüttüğü sınır harbi olarak zenginleştiriyor romanı.

Ludwig'in etrafı kör insanların yanı sıra gerçekle hayal arasında salınıp duran, sanatsal bir şaheseri andırın aşkla ve direnişle çevrili. İkisinin birleşimi, ondaki sanat aşkını temsil ederken tavizsiz savunduğu fikirlerden vazgeçip vazgeçmeme ikilemine yol açıyor. Bu ikilem, bir koleksiyoncu olup olmama-yı, yüksek tabakaya girip girmemeyi ve insanların arasında dünyanın güzelliğiyle yalnız kalmayı da içeriyor.

Benguigui, Ludwig'in sanat aşkıyla giriştiği eylemleri ve Nazi Almanyası cephesinden İkinci Dünya Savaşı'nda yaşananları paralel bir kurguya dönüştürmüş 'Alman Koleksiyoncu'da: Ludwig, farkında olduğu ya da olmadığı boşlukları yegâne tutkusu sanat eserleriyle doldurmaya uğraşırken Göring'in temsil ettiği Naziler ise güç zehirlenmesiyle enikonu dağılıyor. Kısacası yazar, Ludwig'in absürt hikâyesini merkeze koyarak tarihle kurmacayı buluşturuyor.

ALMAN KOLEKSİYONCU

Manuel Benguigui
Çeviren: Aysel Bora
Yapı Kredi Yayınları, 2020
112 sayfa, 14 TL.